

Pokyny k podání žádosti o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les

1. Obecná ochrana dřevin rostoucích mimo les podle § 7, 8 a 9 zákona se uplatňuje bez ohledu na to, jestliže se jedná o dřeviny vysazené člověkem nebo přirozeně rozšířené (i tzv. nálet) a bez ohledu na to, jsou-li to dřeviny ovocné, okrasné či jiné.
2. Ke kácení těchto dřevin je nezbytné povolení **obecního úřadu** obce, na jejímž katastru dřevina roste. To se vydává ve správním řízení. V případě kácení z důvodu výstavby se v některých případech vydává namísto povolení závazné stanovisko jako podklad pro navazující rozhodnutí stavebního úřadu (podrobně viz komentář k § 8 odst. 6 zákona). Žádost o povolení ke kácení musí mít náležitosti podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb. K jejímu podání lze využít přiložený formulář. V maloplošných zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech řízení podle § 8 a § 9 vedou a také příslušná oznámení přijímají jiné orgány – **pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny ČR** (u přírodních rezervací a přírodních památek v kategorii národní nebo ležících na území CHKO) nebo **krajské úřady** (u ostatních přírodních rezervací a přírodních památek).
3. Řízení o povolení ke kácení dřevin může být ve smyslu odstavce § 9 odst. 1 zákona současně i řízením o uložení náhradní výsadby. Ta může být uložena spolu s následnou péčí o vysazované dřeviny na nezbytnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.
4. O povolení ke kácení může požádat pouze vlastník pozemku, na kterém dřevina roste, nebo jeho nájemce (pachtýř) či jiný oprávněný uživatel s doloženým souhlasem vlastníka. Výjimkou z tohoto pravidla je situace, kdy má dojít ke kácení v souvislosti se záměrem, pro který je stavebním zákonem stanoven účel vyvlastnění – v takovém případě se s účinností od 1. dubna 2019 souhlas vlastníka, nájemce ani jiného oprávněného uživatele nevyžaduje (viz § 4 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 189/2013 Sb. ve znění vyhlášky č. 86/2019 Sb.). Má-li pozemek více spoluvlastníků, musí být k žádosti připojen jejich souhlas se záměrem dřevinu pokácet. Podle soukromoprávních ustanovení upravujících spoluvlastnictví (§ 1128 odst. 1 a 1129 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů) je k běžné správě společné věci potřeba nadpoloviční většina hlasů všech spoluvlastníků. Jde-li o podstatnou změnu věci (zejména její podstatné zlepšení nebo zhoršení – v praxi např. vykácení velkého množství stromů), vyžaduje zákon většinu dvoutřetinovou. V každém případě lze doporučit, aby si žadatel zajistil souhlas co nejvíce spoluvlastníků.
5. O povolení ke kácení obecně (s výše uvedenou výjimkou) nemůže žádat ten, kdo nevlastní pozemek, na kterém dřevina roste (nebo tento pozemek alespoň oprávněně neužívá) a dřevinu pouze vysadil, nebo o ni pečuje či je na její existenci jinak zainteresován (např. mu stíní, překází atd.).
6. **Bez povolení** lze pokácet dřevinu **pouze** v následujících případech: a) jedná-li se o strom **do velikosti obvodu** kmene **80 cm** měřeného ve výšce **130 cm** nad zemí nebo o zapojený porost dřevin o souvislé ploše do **40 m²**, b) jde-li o **ovocnou** dřevinu rostoucí na pozemku v zastavěném území obce evidovaném v katastru nemovitostí jako druh pozemku **zahrada nebo zastavěná plocha a nádvoří**, c) jde-li o **porosty energetických dřevin nebo vánočních stromků zpravidla jednoho druhu, pěstovaných pro dosažení rychlé a vysoké produkce stromků nebo dřevní hmoty a s produkčním cyklem mezi sklizněmi do 10 let**. V těchto případech se o povolení ke kácení nežadá, ani se neoznamuje. Uvedený režim však lze uplatnit pouze v případě, že se na pozemek, na němž dřevina roste, nebo přímo na ni, nevztahuje **jiný ochranný režim** (zvláště chráněné území, náhradní výsadba /= nově od 1. dubna 2019/, stromořadí, významný krajinný prvek, zvláště chráněný druh, památný strom).
7. Jde-li o zásah do porostu dřevin z pěstebních důvodů, to je za účelem obnovy porostů, nebo při jejich výchovné probírce, při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy nebo zařízení pro rozvod tepelné energie, k odstraňování dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze nebo z důvodů zdravotních není povolení ke kácení rovněž třeba. V těchto případech musí být kácení písemně oznámeno nejméně 15 dnů před zásahem příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností, který je může pozastavit, omezit či zakázat. Toto písemné oznámení musí mít obdobné náležitosti jako

žádost o povolení ke kácení (výjimky viz komentář k § 4 vyhlášky 189/2013 Sb.). Uvedený oznamovací režim platí stejně pro fyzické i právnické osoby a lze ho uplatnit pouze v případě, že se na pozemek, na němž dřevina roste, nebo přímo na ni, nevztahuje nějaký specifický ochranný režim (zvláště chráněný druh, památný strom).

8. Při vyplňování formuláře žádosti o povolení ke kácení je nezbytné:

- v bodě č. 2 uvádět pouze aktuální parcelní čísla pozemků, na nichž dřeviny rostou s určením, zda se jedná o parcelní čísla katastru nemovitostí (KN) nebo pozemkového katastru (PK),
- **nezaměňovat pojmy obvod a průměr kmene** a v bodě č. 2 uvádět pouze obvod kmene. Obvod kmene se uvádí v cm ve výšce 130 cm nad zemí (nebo níže pod místem hlavního větvení). Plocha zapojeného porostu se uvádí v m². Hodlá-li žadatel kácet zapojený porost, obvod jednotlivých stromů v tomto porostu se v žádosti uvádí jen tehdy, dosahuje-li alespoň 80 cm),
- v případě složitější lokalizace místa růstu dřevin použít pro jejich zakreslení mapový podklad, např. kopii katastrální mapy + ortofoto.